

JUBILEUSZ GLIWICKICH SZKÓŁ MUZYCZNYCH

20 listopada 2021 r. niespełna 30-letnia diecezja gliwicka świętowała jubileusze instytucji kształcących muzyków kościelnych: 25-lecie Studium Muzyki Kościelnej oraz 20. rok działalności Diecezjalnej Szkoły Muzycznej II stopnia w Gliwicach. Wprawdzie są to skromne rocznice, jednak świadczą o kontynuacji i rozwoju bogatej tradycji muzyki kościelnej na tych ziemiach, obecnych najpierw na styku starożytnych diecezji krakowskiej i wrocławskiej, a następnie w powstałych w XX w. z terytorium biskupstwa wrocławskiego diecezjach katowickiej i opolskiej, które bezpośrednio dały początek utworzonej 25 marca 1992 r. diecezji gliwickiej.

Bogactwo tradycji muzycznej Śląska przejawia się przede wszystkim w żywym śpiewie liturgicznym, opartym na repertuarze zawartym w ponad stuletnim modlitewniku i śpiewniku *Droga do nieba*, łączącym zwyczajnie śpiewu diecezji opolskiej i katowickiej. Śpiewom wiernych towarzyszy akompaniament wykonywany na imponującym instrumentarium organowym, będącym świadectwem wiary i wrażliwości muzycznej mieszkańców tej ziemi, głównie z przełomu XIX i XX w., a więc czasu, kiedy na Śląsku dokonywał się dynamiczny rozwój przemysłowy i gospodarczy, a wzrastająca gwałtownie liczba katolików powodowała konieczność budowy nowych kościołów, a w nich organów piszczalkowych. Powyższe czynniki wpływają na konieczność kształcenia wykwalifikowanej kadry muzyków kościelnych, spośród których już ponad 170 ukończyło Diecezjalną Szkołę Muzyczną II stopnia i Studium Muzyki Kościelnej prowadzone przez diecezję gliwicką. Nie byłoby tego bogactwa, gdyby nie osobiste zaangażowanie i przychyłność pasterzy Kościoła gliwickiego, zwłaszcza pierwszego biskupa diecezjalnego, Jana Wieczorka, który powołał do życia diecezjalne instytucje kształcące muzyków kościelnych oraz Referat ds. Muzyki Kościelnej w strukturze Kurii Diecezjalnej, a także obecnego biskupa gliwickiego, Jana Kopca, który życzliwie kontynuuje mecenat Kościoła nad skarbcem muzycznym.

Ideę utworzenia w Gliwicach Studium Muzyki Kościelnej, a później także Diecezjalnej Szkoły Muzycznej II stopnia, towarzyszyła myśl, aby przygotować wykwalifikowanych kandydatów do wykonywania funkcji organisty kościelnego oraz animatorów życia muzycznego w parafiach, a także, aby podnieść poziom muzyki kościelnej w parafiach i scalić tradycje muzyczne, które rozwijały się niezależnie w dawnych diecezjach katowickiej i opolskiej.

Studium w Gliwicach rozpoczęło działalność 1 września 1996 r. jako filia Studium Muzyki Kościelnej przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego. Dziesięć lat później, 30 listopada 2006 r., biskup gliwicki erygował statutowo samodzielne Studium w Gliwicach. Na fundamencie tej szkoły, 20 sierpnia 2002 r. pasterz Kościoła gli-

wickiego powołał do życia Diecezjalną Szkołę Organistowską II stopnia, która, będąc instytucją kościelną i jednocześnie mając uprawnienia szkoły publicznej, realizowała program nauczania oparty o wytyczne Ministerstwa Kultury dla szkół muzycznych II stopnia. W 2018 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał decyzję zezwalającą na uruchomienie w dniu 1 września 2018 r. publicznej szkoły muzycznej II stopnia, która w akcie założycielskim podpisanym przez ks. biskupa Jana Kopca została nazwana Diecezjalną Szkołą Muzyczną II stopnia. Szkoła ta, zapewniając uczniom szerszą możliwość wszechstronnego rozwoju intelektualnego i artystycznego, opiera się na doświadczeniach i osiągnięciach zlikwidowanej 31 grudnia 2018 r. Diecezjalnej Szkoły Organistowskiej II stopnia, której uczniowie od początku aktywnie uczestniczyli w ogólnopolskich konkursach i przesłuchaniach uczniów szkół muzycznych II stopnia. Aktualnie szkoła prowadzi kształcenie w cyklach: sześcioletnim – w zawodzie muzyk, specjalność instrumentalistyka, oraz czteroletnim – specjalność wokalistyka z przygotowaniem do pełnienia funkcji kantora w Kościele.

Jubileuszowe spotkanie rozpoczął koncert organowy w kościele katedralnym pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach w wykonaniu absolwentów Diecezjalnej Szkoły Organistowskiej II stopnia. Przy organach zasiedli: Andrzej Malitowski, który ukończył *Royal Academy of Music* w Londynie, oraz absolwenci Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie organów: Marcin Jurczyk i Krzysztof Kotoński. Zabrzmiały utwory F. Mendelssohna-Bartholdy'ego, A. Guilmanta i O. Messiaena. Kulminacyjnym punktem obchodów była uroczysta Msza św. w katedrze, której przewodniczył biskup gliwicki Jan Kopiec. Wśród koncelebrujących byli m.in.: ks. prałat Bogdan Kicinger, któremu 25 lat temu powierzone zostało zadanie zorganizowania gliwickiego studium, ks. prof. UO dr hab. Grzegorz Poźniak, dyrektor Diecezjalnego Instytutu Muzyki Kościelnej w Opolu, ks. prof. dr hab. Antoni Reginek z archidiecezji katowickiej, referenci ds. muzyki kościelnej w diecezji gliwickiej: pierwszy – ks. prof. UO dr hab. Franciszek Koenig i obecny – ks. mgr-lic. Adam Kozak, ks. dr Helmut Ekert, jeden z pierwszych wykładowców liturgiki, oraz ks. dr Piotr Borowiak, absolwent Studium i aktualny wykładowca liturgiki w DIMK w Opolu. W homilii pasterz gliwicki wyraził wdzięczność za wkład szkół w kształtowanie muzycznego oblicza diecezji, w której kościoły są wypełnione śpiewem i wciąż nie brakuje chętnych, którzy doskonaląc swoje umiejętności, tworzą muzykę kościelną w parafii. Biskup stwierdził, że Studium Muzyki Kościelnej w Gliwicach jest jednym z ważnych znaków rozpoznawczych diecezji. Podczas Mszy św. chór złożony z uczniów i absolwentów SMK i DSM pod kierunkiem mgr. Waldemara Gałązki wykonał m.in. *Missa gratiarum*, skomponowaną na tę okoliczność przez Michała Schäfera – absolwenta gliwickiego ośrodka oraz Wydziału Kompozycji AM w Katowicach. Zabrzmiało także wokalnie-instrumentalne opracowanie pieśni kościelnej *Twych, Panie, łask*, które przygotował Paweł Błaszczuk – uczeń VI klasy Diecezjalnej Szkoły Muzycznej. Na organach akompaniował Bogdan Stępień – organista katedry gliwickiej oraz wykładowca Studium i szkoły, który także skomponował melodię antyfony na wejście dziękczynnej Eucharystii, wykonanej przez wszystkich uczestników Mszy św.

Druga część obchodów jubileuszowych odbyła się w auli Centrum Edukacyjnego im. św. Jana Pawła II w Gliwicach, którą do ostatniego miejsca wypełnili zaproszeni goście, dawni i aktualni wykładowcy, przedstawiciele Centrum Edukacji Artystycznej, różnych szkół i uczelni muzycznych, uczniowie oraz absolwenci obydwu szkół. Ci ostatni stanowili najliczniejszą grupę uczestników jubileuszu i o nich dr Mariola Brzoska, dyrektor szkoły, powiedziała: „Oczywista prawda, że bez uczniów nie ma szkoły, w przypadku szkół artystycznych, nieobowiązkowych, wybrzmiewa jeszcze dobitniej. Dzięki wam szkoła mogła się rozwijać, może cieszyć się wieloma osiągnięciami, bo to wy zasiadacie za kontuarami organów w różnych kościołach, pomagacie wiernym w głębszym przeżywaniu i rozumieniu liturgii, podejmujecie studia na wyższych uczelniach muzycznych w kraju i za granicą”. Spośród licznych przemawiających warto przytoczyć słowa prof. Remigiusza Pośpiecha z Wrocławia, który piastował stanowisko kierownika Studium Muzyki Kościelnej w Opolu w momencie powstania gliwickiej placówki i przez pierwszych 10 lat funkcjonującej jako jego filia: „Można powiedzieć, że była to córka naszego Studium. Jednak bardzo szybko zaczęła chodzić własnymi drogami, zakładając również szkołę diecezjalną, co okazało się trafionym pomysłem, który dzisiaj przynosi wspaniałe owoce. To córka, którą możemy się też szczycić. Jest obecnie jedną z wizytówek diecezji gliwickiej”. Prof. Julian Gembański z Katowic podkreślił, że twórcom tego miejsca od początku przyświecało profesjonalne podejście do kształcenia muzyków kościelnych: „Widząc rozwój tej szkoły, kadre, relacje w niej panujące, trochę zazdrościłem, tak życzliwie zazdrościłem. Pani dyrektor i inni ludzie, którzy się tu pojawili, zrozumieli swoją rolę. Ta placówka stała się szkołą modelową; tak ją postrzegamy. Bo właśnie o taką szkołę chodzi. Zwłaszcza dzisiaj, kiedy podkopyje się podstawy pedagogiki, to, co jest istotą szkoły, czyli wychowywanie oparte na najwyższych wartościach”. Wszystkie wypowiedzi, pełne uznania dla gliwickiego ośrodka, podsumował biskup gliwicki Jan Kopiec: „Czujcie się bardzo dumni, że tutaj zdobywacie i zdobywaliście nie tylko kwalifikacje muzyczne, ale także wewnętrzne walory ducha. Dziękuję za to dobro, które się tu dzieje. Szczególnie w dzisiejszych czasach, kiedy żyjemy w wyjątkowo połamanej społeczności, jesteście przykładem tego, co pozytywne i budujące. Bądźcie dobrymi ambasadorami chrześcijańskich myśli, wartości i postaw”.

Z okazji 25-lecia działalności gliwickiego Studium Muzyki Kościelnej oraz 20-lecia Diecezjalnej Szkoły Muzycznej II stopnia pod redakcją dr Marioli Brzoski i ks. prof. dr. hab. Franciszka Koeniga przygotowana została rocznicowa publikacja *W służbie muzyce i liturgii. 25 lat gliwickiego ośrodka kształcenia muzyków kościelnych*, film prezentujący osiągnięcia gliwickiego ośrodka oraz płyta z nagraniami w wykonaniu chóru, uczniów i absolwentów szkoły. Jubileusz – skromny liczbowo, ale bogaty w dokonania i owoce – stał się dla uczestniczących w nim muzyków kościelnych i adeptów tej posługi uroczystą motywacją, by poprzez rzetelne kształcenie i formację duchową coraz piękniej i pobożniej sprawować służbę Bożą przez pełnienie muzycznych funkcji liturgicznych – na większą chwałę Boga.